

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертацію Поліщук Анастасії Василівни на тему «**Формування іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців агроінженерії у закладах вищої освіти**», представлену на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

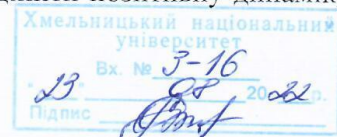
Актуальність теми дослідження не викликає сумнівів, оскільки володіння майбутніми фахівцями агроінженерії високим рівнем іншомовної професійної компетентності є необхідною умовою успішного виконання фахових завдань та кар'єрного зростання. Світовий ринок праці та потреби агропромислового комплексу висувають принципово нові вимоги до підготовки фахівців у галузі агроінженерії. Конкурентоздатність фахівця агроінженерного профілю забезпечує не лише якісна фахова підготовка, а й уміння комунікувати державною та іноземною мовами на високому професійному рівні. У цьому контексті особливої актуальності набуває такий аспект порушеної проблеми, як компетентне спілкування іноземною мовою.

Тема дисертації відповідає тематичному плану науково-дослідної роботи Подільського державного аграрно-технічного університету «Розробка та запровадження перспективних методів виробничого навчання фахівців аграрно-інженерного профілю» (РК № 0115U000896) та Хмельницького національного університету «Формування особистості як суб'єкта самотворення» (РК № 0119U103663). Тема роботи затверджена вченою радою Подільського державного аграрно-технічного університету (протокол № 8 від 07.03.2019 р.) та уточнена вченою радою Хмельницького національного університету (протокол № 15 від 31.03.2022 р.).

Нові факти, отримані здобувачем. Науковому обґрунтуванню отриманих дисертанткою результатів сприяв системний глибокий аналіз проблем формування іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців агроінженерії та пошук шляхів їх реалізації, що висвітлено в першому розділі.

У другому розділі подано авторську модель формування іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців агроінженерії. Ознаки наукової новизни має обґрунтування педагогічних умов формування іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців агроінженерії: формування мотивації у майбутніх фахівців агроінженерії до вивчення іноземної мови; профільно орієнтоване структурування змісту іншомовної підготовки майбутніх фахівців агроінженерії; активізація професійно орієнтованої іншомовної комунікації за допомогою впровадження інтерактивних методів навчання.

Дисертанткою цілком правомірно визначено компоненти, критерії та відповідні показники сформованості іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців агроінженерії, що дозволило під час педагогічного експерименту системно та повно оцінити позитивну динаміку

рівнів сформованості іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців агроінженерії.

Значення отриманих автором результатів для педагогічної науки і практики. Робота Поліщук А. В. без сумніву має практичну цінність, що полягає у розроблені й упроваджені в освітній процес підготовки майбутніх фахівців агроінженерії навчально-методичного забезпечення: робочої програми дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)»; методичних рекомендацій для проведення занять з дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 208 «Агроінженерія» денної та заочної форм навчання (англійська мова); конспектів бінарних занять; тестових завдань; завдань для активізації професійно орієнтованої іншомовної комунікації за допомогою впровадження інтерактивних методів навчання. Результати наукового пошуку стануть у нагоді магістрантам, аспірантам, докторантам під час підготовки й реалізації досліджень, а також для вдосконалення процесу формування іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців інших спеціальностей.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків, рекомендацій, сформульованих у дисертаційному дослідженні. Науково-поняттєвий апарат дисертації визначено відповідно до обраної теми дослідження. Дисертанткою чітко окреслено об'єкт і предмет, сформульовано мету та завдання дослідження, визначено наукову новизну та практичне значення одержаних результатів, теоретико-методологічні засади дослідження. Згідно з визначеними метою і завданнями, у роботі логічно вибудовано структуру наукового пошуку. Автором сформована якісна джерельна база – 226 найменувань. Це слугує беззаперечним аргументом інформативності, валідності та доказовості одержаних результатів дослідження.

Обґрунтованість наукових положень та рекомендацій підтвердили позитивні результати експериментальної роботи щодо оцінювання впливу визначених авторкою педагогічних умов на ефективність формування іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців агроінженерії та упровадження основних положень і результатів дослідження в освітній процес ЗВО України: Закладу вищої освіти «Подільський державний університет», Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного, Львівського національного аграрного університету, Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Оцінка змісту дисертації та її завершеність. Дисертація складається з анотацій, вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, 20 додатків, списку використаних джерел (226 назв, із них 18 – іноземною мовою). Загальний обсяг дисертації – 346 сторінок, обсяг основного тексту – 170 сторінок. Робота містить 10 таблиць, 16 рисунків.

Повнота викладення результатів дисертації в опублікованих працях. Основні наукові результати дослідження висвітлено в 15 публікаціях (10 одноосібних, 5 – у співавторстві), у тому числі 6 статей у виданнях,

включених до переліку наукових фахових видань України; 1 публікація в іноземних наукових періодичних виданнях; 7 опублікованих праць, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації; 1 методичні рекомендації для проведення занять з дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 208 «Агроінженерія» денної та заочної форм навчання (англійська мова). Вимоги щодо кількості та якості публікацій виконано.

Ідентичність змісту анотацій і основних положень дисертації.

Структурна побудова і зміст анотацій українською та англійською мовами ідентичні основним положенням дисертації. За змістом дисертаційна робота Поліщук А. В. повністю відповідає спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки. При детальному розгляді дисертаційної роботи порушень академічної доброчесності не виявлено.

Дискусійні питання та зауваження до змісту дисертації.

1. Уважаємо, що, висвітлюючи процес формування іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців агроінженерії, було б доречно розглянути можливості організації означеного процесу в умовах дистанційного навчання.
2. У дисертації на стор.157 зазначено, що, оскільки експеримент проводився із достатньо великою групою учасників, до його реалізації були залучені інші викладачі-експерти, які попередньо пройшли відповідну методичну підготовку. Вважаємо, що робота значно виграла б у разі більш детального розкриття методики їх підготовки до участі в експерименті і включення в додатки зазначених у дисертації методичних настанов для викладачів.
3. Окремі тексти, вправи, завдання в змісті роботи (рис. 2.4, 2.5, 2.7, 2.8, 2.10) перевантажують її своїм обсягом, тому їх варто було перенести у додатки.
4. На нашу думку, корисно було б ознайомитися також з ширшим і глибшим аналізом означеної проблеми у практиці реальної професійної діяльності викладачів іноземної мови, аналізом недоліків традиційного навчання у вищій школі та експертною оцінкою навчальних посібників для вищої школи;
5. На наш погляд, дисертація лише б виграла, якби дисертантка проаналізувала окремі елементи (перспективні ідеї) зарубіжного досвіду щодо іншомовної підготовки майбутніх фахівців агроінженерії.
6. На нашу думку варто було б розширити використання умовних позначень в змісті дисертації.

Висловлені зауваження та побажання не знижують наукової і практичної цінності й загальної позитивної оцінки рецензованої роботи.

Загальна оцінка дисертаційної роботи

Дисертаційна робота А. В. Поліщук відповідає вимогам наказу МОН України №40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» п. 6 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 №44.

Аналіз змісту роботи і опублікованих праць за темою дисертації дозволяє дійти висновку про належне відображення в усіх її частинах актуальності та новизни дослідження. Вищезазначене дає підстави стверджувати, що дисертація Поліщук Анастасії Василівни на тему **«Формування іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців агроінженерії у закладах вищої освіти»** є самостійною, оригінальною, завершеною науковою працею, яка виконана з дотриманням усіх вимог, а її авторка заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

Рецензент:

доктор педагогічних наук, професор,
декан факультету міжнародних
відносин і права Хмельницького
національного університету

Віталій ТРЕТЬКО

Підпис В. В. Третька засвідчую:
Проректор з наукової роботи ХНУ

Олег СИНЮК